

ČÍS. 47.

MUŠKATELKA LETNÍ.

KLEINE SOMMER-MUSKATELLER-BIRNE. — MUSCAT À LA QUENE D'ÉTÉ.

MUŠKATELKA LETNÍ.

Původ a roz-
šíření.

Hrušky muškatevky byly vždy a jsou do dnešního dne velmi oblíbeny. Velmi okořenělá chuť jejich dužniny každému se velice zamlouvá a komu jen poněkud možno, odrůdu tuto vysazuje. Pro naše poměry jest ze všech muškatelek nejzpůsobilejší muškatevka letní.

Jakého jest původu, není známo; pěstuje se v celé Evropě, pokud tomu v dotyčných krajích půda, poloha a klimatické poměry dovolují. Pěstuje se hlavně jako ovoce hospodářské, leč není tím míněno, že by nebyla též dobrou hruškou stolní.

Na Moravě jest velice rozšířena; v zahradách i volných stromořadích zhusta ji vidíme. Vedle této muškatevky pěstuje se na Moravě ještě jedna muškatevka letní, která jest docela malá, kulatá, zelená, rodí v chumáčích a uzrává též v srpnu, leč není totožna s uvedenou. Na brněnském trhu nazývají muškatevku „šůstalka“ nebo též „pižmovka“ a „vonička“.

Poloha.

Strom roste dobře v polohách nízkých i vysokých, ovšem v krajích vyšších a drsnějších má se sázeti přece jenom na místa teplá, sušší a proti drsným větrům chráněná. Tato odrůda se rovná svými požadavky na polohu hrušce „šedé letní“.

Půda.

Půdu miluje spíše sušší, teplejší a kypřejší; ve vazké a vlhčí půdě trpí strom žloutenkou a ovoce skvrnitostí.

Vzrůst.

Vzrůstu jest mírného, korunu má prostředně velikou, řídkou, jehlanovitého tvaru. Kmen ani větve nemívá silné, jsou však zdravé, houževnaté. Letorosty má dlouhé, slabé, s velkými pupeny a světle hnědé barvy. List má menší, vejčitý, mírně zašpičatělý neb kopinatý, světle zelený, lesklý, rovný a jemně ozubený. Plodonosných větviček vyvinuje mnoho, takže dlouhé jeho větve jsou od spoda až ke špičce obloženy. Ve školce roste též mírně, leč není nutno jej mezišlechtěním do vysokokmenu pěstovati.

Stanoviště.

Vysazuje se do zahrad domácích, štěpnic, na návsi a náměstí; na jiná veřejná místa se jako odrůda letní nehodí.

Tvar stromu.

Pěstuje se jako vysokokomen, polokmen a jehlanec; pro poslední tvar se šlechtí na kdouli.

Ovoce.

Ovoce rodí malé, až prostředně velké, pěkného hruškovitého tvaru, ovšem vyskytují se případy, že jest mnohý plod více tvaru kuželovitého,

vyššího neb zakulatělého, nižšího, celkem však nepodléhá takové změně ve tvaru jako mnohé jiné jí podobné odrůdy.

Kalíšek má otevřený, malý, rohovitý, špičatý a sedí v nepatrné, široké prohlubince anebo též jen na povrchu rovném.

Kalich.

Stopka jest prostředně dlouhá, ne silná, dřevnatá, nažloutlá a trčí často mimo střed, stlačena jsouc dužnatým výrůstkem.

Stopka.

Barva plodu jest žlutozelená, později čistě žlutá; na straně sluneční jest základní barva kryta nahnědlou červení rozmytou, která při plném dozrání se stává světlejší; ve stínu neb hustých zahradách nebývají plody načervenalé, zůstanou úplně čistě žluté. Kolem kalichu a mnohdy i hlouběji po plodu vyskytuje se mírná rezivost. Slupka jest tenká a trochu mastná.

Barva.

Dužninu má plod jemnou, šťavnatou, při tom dosti hutnou, bílé barvy a chuti sladké a velmi muškátovitě. Ze všech muškatelek má tato muškátovitost nejlépe vyvinutou; výtečnou svoji chuť nabývá i také v krajích chladnějších, což u jiných muškatelek nebývá.

Dužnina.

V teplejších krajích dozrává v prvé polovici měsíce srpna, v chladnějších o něco později a udrží se, jelikož má tužší dužninu, asi tři týdny. Česati se má též jako jiné letní hrušky asi 10 dní před uzráním a po očesání se nechá v chladném sklepě poznenáhlu dozrávati. Češe se jednotlivě a kdyby se sušila a plody byly malé, může se také opatrně setřásati. Má-li se část plodů spotřebovati jako ovoce tabulové a ostatní jako hospodářské, protrhají se největší plody a ostatní setřesou. Vyvážeti se může v koších balena i na větší vzdálenost. Pro svoji výbornou vůni a chuť dužniny má na trhu velmi dobrý odbyt, třeba mnohému konsumentovi byla její vůně přílišně silnou. Dobrá tržní způsobilost této hrušky též spočívá v tom, že jest menší a možno více plodů za menší obnos poskytnouti.

Dozrání
a česání.

V domácnostech slouží jako ovoce tabulové, zvláště však způsobilou jest tato hruštička pro zavařování; ne úplně dozralá, oloupaná dá zavařeninu nadmíru jemnou a chutnou. Též se suší a vaří z ní povidla.

Zužitkování.

Muškatelka letní jest hruška, která zasluhuje největšího rozšíření; ona svojí velkou a častou úrodností, výbornou jakostí ovoce a zdravím a vysokým stářím stromu mnohou dobrou odrůdu zastíní. Každý pěstitel jest a bude vždy s ní úplně spokojen.

MUŠKATELKA LETNÍ.